

PERIODIKUM SLOVENSKEJ TECHNICKEJ UNIVERZITY V BRATISLAVE

Akademický rok 2008–2009 január

Ročník XV. / XLVII./

SPEKTRUM⁵

⁴ Doctor honoris causa prof. K. Molnárovi

¹⁰ Vedec roka STU 2008

¹¹ Ocenenie SAV

¹² Ples STU

Kolektívna zmluva (príloha)

SPEKTRUM⁵

O B S A H

- 3 Kolégium rektora STU **INFORMUJE**
- 3 Vedenie STU **INFORMUJE**
- 4 Čestný titul doctor honoris causa profesorovi Károlymu Molnárovi, D.Sc.
- 7 Slávnostné okamihy v závere roka 2008
- 10 Vedec roka STU 2008
- 11 Stredoslovenský kraj ocenil predstaviteľa STU
- 11 Ocenenie SAV
- 12 Ples STU
- 14 Dohoda medzi odbormi a vedením STU
- 15 Kolektívna zmluva vyššieho stupňa na rok 2009
- 16 **MTF** 19. ročník svetového sympózia DAAAM na MTF STU
- 17 **SJF** XI. medzinárodná konferencia „Prevádzková spoľahlivosť výrobných zariadení v chemickom priemysle a energetike“
- 19 **SvF** Národná cena SR za kvalitu
- 19 **SvF** Medzinárodná konferencia v Neume
- 20 Euro je tu, zbohom koruna VI.
- 21 **FIIT** Deň otvorených dverí FIIT STU 2008
- 22 **ŠTUDENTSKÉ OKIENKO** Študijný pobyt na univerzite v Lubľane
- 23 **FA** Beh sveta – beh farieb; Lightshow Bardejov

príloha: Kolektívna zmluva

• • • • •
SPEKTRUM STU

Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;

Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;

Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;

Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;

Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Šéfredaktor: Dušan Petráš

Zodpovedná redaktorka: Iva Šajbidorová

Grafická koncepcia: Matúš Lelovský, Juraj Blaško

Grafická úprava: Ivan Páleník

Redakčná rada: Pavel Čičák, Kvetoslava Ferková, Maroš Finka, Miroslav Hutňan, Gabriel Juhás, Valéria Kocianová, Marián Králik, Zuzana Marušincová, Ivan Páleník, Dušan Petráš, Milan Petráš (predseda), Tatiana Sikorová, Eva Troščáková.

Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.

Registrácia: MK SR 1334/95. TS: 09. ISSN 1336-2593.

Nepredajné. Uzavierka čísla: 23. januára 2009.

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi.

Foto na titulke: Doménová štruktúra magneticky tvrdej zliatiny SmCo₅; autor: doc. Ing. Viliam Hrnčiar, PhD.

Kolégium rektora STU rokovalo 15. decembra 2008 v Bratislave. Témy rokovania boli:

Predbežné výsledky kolektívneho vyjednávania na rok 2009. Rokovania o Kolektívnej zmluve na rok 2009 sa dostali do záverečnej fázy. Prorektor M. Finka uviedol zmeny, ktoré nastali v texte kolektívnej zmluvy oproti minulému roku. Uviedol, že prístup univerzitnej odborovej organizácie k rokovaniam je konštruktívny a verí, že v najbližšom období dôjde k dohode. Kolektívna zmluva na rok 2009 tak môže byť podpísaná ešte do konca roku 2008.

Správa o riadiacej a kontrolnej činnosti vo vzdelávacom procese v akademickom roku 2007/2008. Prorektor J. Kalužný predložil písomný materiál, ktorý obsahuje pohľad na riadiacu a kontrolnú činnosť vo vzdelávacom procese z úrovne realizátora vzdelávania, ako aj z úrovne študentov po jednotlivých fakultách STU. V závere materiálu sú dva návrhy opatrení, ktoré KR STU schválilo:

- Na fakultách realizovať viacerými formami zvýšenie informovanosti študentov o opatreniach uskutočňovaných z úrovne vedenia fakulty, na základe vyhodnotenia dotazníkov študentov.
- Vzhľadom na pedagogickú neodbornosť študentov doktorandského štúdia, venovať zvýšenú pozornosť ich pedagogickej činnosti, najmä v 1. roku ich štúdia a zväziť možnosť zavedenia funkcie pedagogického tútora.

Vyhodnotenie Aktualizácie dlhodobého zámeru rozvoja STU za rok 2008. Prorektor D. Petráš predložil písomný materiál s úlohami v roku 2008, kde je uvedená úroveň plnenia každej úlohy podľa rezortov patriacich jednotlivým prorektorom a kvestorke STU. Drvivá väčšina úloh je splnená, ďalšie sa priebežne plnia. Materiál bude v nezmenenej podobe predložený na prerokovanie v AS STU.

Prehľad výskumných projektov riešených na STU v roku 2008. Kolégium rektora dostalo písomný materiál s vyhodnotením grantovej úspešnosti

STU v roku 2008 a prorektor R. Redhammer komentoval jeho obsah. Konštatoval pokles na cca 60% oproti minulému roku. Pokles bol však všeobecný, nielen na STU a súčasne narástol počet vysokých škôl, ktoré projekty podávajú. Veľmi málo projektov je podaných v rámci 7. RP. Prichádzajú varovné signály najmä z APVV o nedostatočnej kvalite projektov podaných z STU, s čím súvisí aj pomerne nízka úspešnosť. Dopad na dotáciu sa zatiaľ nedá kvantifikovať.

Evidencia publikačnej činnosti na STU za rok 2008. Prorektor R. Redhammer predložil na rokovanie KR STU informatívny písomný materiál o konečnom stave evidencie publikačnej činnosti. Konštatoval, že máme príliš veľa publikácií v skupine C (konferencie, zborníky, abstrakty), ktoré sú málo bodovo hodnotené. Je potrebné sa sústrediť na kvalitu publikácií. Rektor STU požiadal dekanov fakúlt STU, aby tlmočili na fakultách prioritu STU uberať sa cestou karentovaných publikácií a recenzovaných príspevkov v zborníkoch konferencií.

Stav ubytovania na STU. KR STU prerokovalo písomný materiál k tomuto bodu rokovania. Prorektor F. Janíček komentoval stav ubytovania na jednotlivých ŠD STU. Máme celkovo 5296 miest na ŠD. Voľné kapacity sú 21 miest pre doktorandov a 8 miest pre zahraničných študentov ku koncu novembra 2008. Na týchto kapacitách je celoročný pohyb študentov. Otázkou je kvalita ubytovania, ktorá sa na jednotlivých ŠD značne líši. Rektor STU požiadal o vypracovanie prehľadu, napr. formou dotazníka o tom, koľko našich študentov býva na ŠD STU, aký je ich názor na úroveň ubytovania, koľkí sú umiestnení na priváte alebo dochádzajú.

Pavel Timár
vedúci úradu rektora

Rokovania vedenia STU sa uskutočnili 1. a 15. decembra 2008. Vedenie STU sa okrem tém prerokovaných v kolégiu rektora zaoberalo nasledujúcimi témami:

Informácia o implementácii EIS na STU. V súčasnosti prebieha inštalácia softvéru na serveroch, všetko by malo byť zabezpečené po materiálnej aj personálnej stránke. Fakulty v tomto smere veľmi dobre spolupracujú. Situácia smerom na MŠ SR ohľadom výberového konania na nový EIS je taká, že do 15. 12. 2008 máme dať stanovisko k návrhu súťažných podmienok na projekt Sofia 2, ktorá má byť ako pilotný projekt zavedená najprv na EU a STU v Bratislave.

Stav výstavby FIIT STU. Vedenie STU prerokovalo správu o stave výstavby FIIT STU. UK Bratislava podala námietku proti územnému konaniu o umiestnení stavby. Jedná sa o prístupové komunikácie, ktoré čiastočne patria UK. Prebehli rokovania s UK o riešení tohto problému.

Príprava projektu v rámci podpory infraštruktúry vysokých škôl z Operačného programu VaV. Vedenie STU prerokovalo písomnú informáciu o príprave projektu s názvom Zlepšenie a modernizácia vzdelávacej technickej a informačno-komunikačnej infraštruktúry pracovísk STU. Začiatok projektu sa predpokladá v júli 2009. Materiál obsahuje podrobnosti o jednotlivých aktivitách projektu a výdavkoch. Na príprave projektu sa podieľali MTF STU Trnava, FA STU Bratislava a ÚZ STU Gabčíkovo. Prorektor F. Janíček podal aj ďalšie základné informácie o harmonograme výziev z OP VaV v roku 2009.

Práva a povinnosti garanta predmetu – návrh smernice. Prorektor J. Kalužný pripravil návrh smernice rektora STU o právach a povinnostiach garanta predmetu. Informoval o hlavných bodoch predkladanej smernice. Diskusia sa viedla o tom, kto a kedy navrhuje garanta ŠP. Ďalej je potrebné ošetriť právomoci garanta a vedúceho pracoviska.

Stav prípravy plesu STU. Prorektor D. Petráš informoval o práci plesového výboru a o predbežných počtoch vstupeniiek, ktoré si súčasť STU zarezervovali. Ďalej informoval o účastníkoch plesu a plánovanom programe plesu. Vedenie STU chce, aby sa na plese STU zúčastnili aj študenti, čo zohľadnilo aj v cene vstupenky pre študentov.

Pavel Timár
vedúci úradu rektora

Čestný titul doctor honoris causa profesorovi Károlymu Molnárovi, D. Sc.

Vedecká rada Slovenskej technickej univerzity v Bratislave ocenila život a dielo prof. Karolyho Molnára, D. Sc., a na svojom slávnostnom zasadnutí 9. decembra 2008 mu udelila čestný titul doctor honoris causa

Prof. Károly Molnár, DSc. je minister bez kresla pre vednú politiku, výskum, vývoj a technologické inovácie Maďarskej republiky. Je univer-

zitným profesorom, doktorom technických vied v oblasti chémie.

Od 1. augusta 2004 pôsobil vo funkcii rektora Univerzity techniky a ekonómie v Budapešti (BME) a od 1. marca 2006 bol prezidentom Maďarskej rektorskej konferencie.

Slávnostné laudatio k udeleniu titulu Dr. h. c. prof. Károlymu Molnárovi predniesol prof. Ing. Dušan Petráš, PhD., prorektor STU:

dovoľte mi, aby som z poverenia Jeho magnificencie, rektora Slovenskej technickej univerzity v Bratislave prof. Ing. Vladimíra Báleša, DrSc., predniesol laudatio k návrhu na udelenie čestného titulu doctor honoris causa prof. Ing. Károlymu Molnárovi, DSc.

Prof. Károly Molnár, DSc. sa narodil v roku 1944 v Budapešti. Po skončení strednej školy prejavil záujem o technické vzdelávanie a začal študovať na Strojníckej fakulte technickej univerzity v Budapešti, kde v roku 1967 získal titul inžiniera.

Po skončení vysokoškolského štúdia na Technickej univerzite ostal verný svojej alma mater a nastúpil na oddelenie chemického a potravinárskeho inžinierstva budapeštianskej Univerzity techniky a ekonómie (BME Budapešť). Do roku 1971 tu pôsobil ako asistent, neskôr ako odborný asistent, od roku 1978 už ako docent a v roku 1991 bol vymenovaný za profesora.

Tu začína i jeho akademická kariéra, počas ktorej sa vypracoval na popredného pedagogického a vedecko-výskumného pracovníka univerzity. Zúčastňoval sa na viacerých vzdelávacích, ako aj výskumných aktivitách, a to nielen na svojom pracovisku. Prednášal viaceré predmety, ako napr. jednotkové operácie, transportné javy, difúzne procesy a pod. Výsledky týchto univerzitných aktivít súčasne vo významnej miere prezentoval v spoločenskej praxi a v spolupráci s priemyslom. Zaradil sa tak k významným odborníkom v oblasti chémie, či už pri ďalšom rozvoji vednej disciplíny, ale i jej aplikácií v reálnom živote.

Vedecká činnosť prof. Molnára bola zameraná na viaceré otázky rozvoja chemického inžinierstva. Veľmi skoro po ukončení vysokoškol-

ského štúdia za výsledky dosiahnuté v skúmaní procesov prestupu látky v reťazových kolónach (tzv. Eddyho difúzny koeficient) získal titul PhD. Vrcholom jeho vedeckých aktivít bolo získanie titulu doktor technických vied (DSc.) v roku 1991, pričom témou jeho doktorskej dizertačnej práce boli trojfázové fluidné disperzné systémy.

Ako autor a spoluautor publikoval viac ako 100 publikácií vrátane vedeckých a odborných kníh, z toho mnohé z nich v cudzích jazykoch.

Jeho aktivity majú i medzinárodný rozmer, čoho dôkazom je i dlhodobé pôsobenie na prestížnej Nórskej technickej univerzite v Trondheime v roku 1972, viaceré študijné pobyty a stáže, v neposlednom rade vystúpenia na desiatkach konferenciách v zahraničí a publikovanie týchto výsledkov v prestížnych zahraničných časopisoch. Týmito aktivitami získal v zahraničí významné renomé, vybudoval si postavenie medzinárodne uznávaného odborníka, čo sa následne prejavilo i v jeho pôsobení vo viacerých medzinárodných organizáciách a inštitúciách.

Je členom medzinárodných organizácií – Európskej federácie chemického inžinierstva, Medzinárodnej spoločnosti pre solárnu energiu, ale tiež členom maďarských technických a vedeckých spoločností a v niektorých z nich vykonáva významné funkcie predsedu alebo podpredsedu, ako napr. predseda rady riaditeľov – Pakská jadrová elektrárň, s. r. o.

Neskôr, už ako popredný akademický funkcionár, sa aktívne zapojil aj do činnosti viacerých medzinárodných organizácií reprezentujúcich univerzitné prostredie, ako napr. Európska asociácia univerzít, Konferencia rektorov technických univerzít v Európe, atď.

Rovnako sa významne podieľal na činnosti a medzinárodnej spolupráci medzi 4 technickými univerzitami v našom stredoeurópskom priestore, a to TU Wien, ČVUT Praha, STU Bratislava a BME Budapešť.

Vážené slávnostné zhromaždenie,

Uvedené pedagogické, vedecko-výskumné, ale i zahraničné aktivity boli i základným predpokladom prof. Molnára k výkonu viacerých významných akademických funkcií.

Prejav profesora Karolyho Molnára:

Som poctený, že sa môžem zúčastniť na ceremónii udeľovania čestného titulu doctor honoris causa vašej univerzity, 70 rokov starej univerzity, ktorá sa rýchlo a grandiózne rozvíja v európskej spoločnosti vysokoškolského vzdelávania. Tento titul veľkej hodnoty predstavuje prestížne ocenenie pre mňa, ako aj pre Technickú a ekonomickú univerzitu v Budapešti a pre komunitu maďarského vysokoškolského vzdelávania a výskumu. Naše univerzity majú už tradične veľmi dobré vzťahy a spoluprácu v oblasti spoločných výskumných projektov a priateľských osobných mobilných aktivít zamestnancov. Základom týchto aktivít sú na jednej strane oficiálne dohody, na druhej strane osobné kontakty a sympatie medzi profesormi a vedcami. Prvá „reálna“ dohoda o spolupráci bola podpísaná 29. mája 1990 so spoluúčasťou Technickej univerzity vo Viedni, symbolizujúc synergiu v našom regióne. Nasledujúce Memorandum o bilaterálnej spolupráci bolo uzavreté 4. októbra 2001. Bolo mi ctou byť jedným zo signatárov našej najnovšej dohody z 19. februára 2007 ako rektor Technickej a ekonomickej univerzity

V rokoch 1992 – 1994 pôsobil prof. Molnár vo funkcii prodekana Strojníckej fakulty, následne až do roku 2001 bol jej dekanom.

Od roku 2000 bol prorektorom budapeštianskej Univerzity techniky a ekonomie (BME) pre vzdelávanie.

Od 1. augusta 2004 pôsobil vo funkcii rektora tejto univerzity.

V roku 2006 sa stal prezidentom novej Maďarskej rektorskej konferencie.

V tomto roku, 5. mája 2008, bol vymenovaný za ministra bez kresla pre vednú politiku, výskum, vývoj a technologické inovácie.

Ctené slávnostné zhromaždenie,

prof. Károly Molnár získal za svoju prácu mnohé ocenenia, z nich spomeniem len niektoré:

Ocenenie Jánosa Andrása Segnera (1986)
Zlatú medailu excelentného vynálezcu (1986, 1991)
Ocenenie Gézu Sziklu (1992)
Ocenenie Lóránda Eotvosa (1996)
profesor Honoris causa (2001)
Ocenenie Pro Universitate et Scientia (2002)
Commander's Cross (2005)
Rád za zásluhy Maďarskej republiky (2005)
Medzinárodné ocenenie Socrates (2006)
Széchenyiho cena (2007)

Vaša Magnificencia,
vážené slávnostné zhromaždenie,

dovoľte mi záverom uviesť, že vedecká rada STU v Bratislave prerokovala návrh na udelenie čestného titulu doctor honoris causa prof. Károlymu Molnárovi 2. júna 2008. Udelenie titulu doctor honoris causa prof. Károlymu Molnárovi je prejavom uznania významnému odborníkovi a medzinárodne uznávanej osobnosti v oblasti chémie.

Osobnosti, ktorá sa osobne zaslúžila o rozvoj vzájomných vzťahov medzi BME Budapešť a STU v Bratislave a o šírenie dobrého mena našej alma mater v zahraničí.

v Budapešti. Pracovný plán tohto dokumentu zahrňuje 9 spoločných výskumných projektov a spolupráca je aktívna a produktívna. Vaša univerzita bola iniciátorom vytvorenia asociácie 4xTU (4 technické univerzity) zastúpenej technickými univerzitami v Bratislave, Budapešti, Praha a vo Viedni a rád si spomínam na plodné a efektívne stretnutie rektorov v roku 2005 na Slovensku. Želám Vám úspech vo všetkých oblastiach a prosperitu aj pri organizovaní ďalšieho stretnutia rektorov v roku 2009.

Vážení poslucháči!

Po štyroch rokoch vo funkcii rektora Technickej a ekonomickej univerzity v Budapešti a po zvolení za predsedu Maďarskej rektorskej konferencie na dva roky som bol v máji 2008 zvolený za ministra bez portfólia zodpovedného za vedu, výskum a inovácie v Maďarsku. Táto nová pozícia zaisťuje posilnenie vedeckej a výskumnej spolupráce medzi našimi susediacimi štátmi. Jestvujúca medzivládna dohoda o vede a technológii medzi Slovenskom a Maďarskom a posledné zasadnutie spoločnej komisie 31. mája 2007 rozhodli o dotácii 20 spoločných výskumných projektov. Maďarský implementačný orgán (Národný úrad pre výskum a technológiu) spadá pod moju ministerskú kontrolu a riadenie a ja sa budem snažiť zo všetkých síl posilňovať túto spoluprácu zvyšovaním počtu spoločných projektov a organizovaním spoločných vedeckých pracovných stretnutí v relevantných vedeckých oblastiach. Želali by sme si viac spoločných projektov v rámci 7. Rámcového programu Európskej únie a ja dúfam, že slovenskí špecialisti budú aktívni v oblasti Európskeho inštitútu inovácií a technológie, ktorý bude umiestnený v Budapešti. Dámy a páni!

Verím, že moje minulé aktivity v postavení univerzitného profesora a rektora pomohli rozvinúť dobrú spoluprácu medzi našimi univerzitami a podporili nové priateľstvá a dobré riadenie zamestnancov. Moja profesionálna kariéra mala rôzne štádiá: bol som univerzitným učiteľom,

profesorom, vedúcim katedry, dekanom, prorektorom a rektorom a stal som sa priemyselným manažérom rady riaditeľov v dvoch veľkých priemyselných spoločnostiach (Tisza Chemical Group a Paks Nuclear Power Plant). Tieto posty mi poskytli príležitosť integrovať vedecký výskum a praktické aplikácie do mojej vedeckej práce predovšetkým v oblasti chemického inžinierstva a inžinierstva procesov, prenosu tepla a separačných procesov, filtrácie, transportných fenoménov, ekonomie energie a jadrovej energetiky a tiež v univerzitnom vzdelávaní. V období, keď som ako univerzitný profesor, dekan a rektor pôsobil v priemysle, pomáhal som budovať vzťahy a mosty medzi univerzitou a priemyslom. Vážení členovia vedeckej rady!

Dúfam, že si zaslúžim vaše rozhodnutie udeliť mi čestný titul doctor honoris causa. Som dobrý priateľ a spriaznený partner vašej ctenej univerzity a môžem vás uistiť, že ním zostanem aj v budúcnosti. Vyslovujem moje najvyššie ocenenie vedeckej rade a osobitne jeho magnificencii rektorovi, profesorovi Vladimírovi Báležovi! Želám Vám úspešný rozvoj a aktívnu účasť v Európskom vysokoškolskom priestore a aby ste sa stali excelentnou univerzitou.

Ďakujem Vám za pozornosť.

Slávnostné okamihy v závere roka 2008

Aula Dionýza Ilkoviča v závere roka 2008 bola do posledného miesta naplnená funkcionármi, pedagógmi, pracovníkmi univerzity, rodičmi, príbuznými, priateľmi. Slávnosť zahájili fanfáry, ktoré ohlásili príchod vedúcich predstaviteľov Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Aula privítala predsedu Akademického senátu STU, prorektorov a dekanov fakúlt univerzity. Slávnostná znelka ohlásila príchod prof. Ing. Vladimíra Báleša, DrSc., rektora univerzity.

Kompletné zastúpenie funkcionárov a plné auditórium návštevníkov dávalo tušiť, že aula bude 17. 12. 2008 svedkom mimoriadne slávnostných okamihov na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave. A naozaj to tak bolo. Z niekoľkých dôvodov.

Promócia absolventov doktorandského štúdia

Doktori filozofie sú pýchou univerzity, fakulty. Pedagógovia v absolventoch doktorandského štúdia vidia výsledok svojej dlhoročnej práce. S nádejou, že budú pokračovateľmi úsilia, aby univerzita bola čoraz pevnejšou súčasťou európskeho vysokoškolského priestoru a európske-

ho výskumného priestoru. Kvalitné vzdelanie, veda a výskum, ktorého súčasťou boli v priebehu štúdia na univerzite, sú nesmierne dôležité pre ekonomický a kultúrny rozvoj, pre vyššiu kvalitu života.

Rektor univerzity to uviedol i vo svojom príhovore: „Vážení doktori, budúcnosť Slovenskej technickej univerzity v Bratislave závisí aj od Vás. Viacerí zostávate na svojich pracoviskách a bude veľmi dôležité, aby ste sa vo výskumnej práci nezastavili, ale stali sa vedúcimi osobnosťami našej vedy. Naše doterajšie skúsenosti potvrdzujú, že naši absolventi – doktori sa vedú presadiť aj vo významných oblastiach doma i vo svete. Verím, že je vo vás túžba po ďalšom poznaní. Túžba posunúť vašu vedeckú oblasť a skúsenosť ďalej“.

Diplomy o skončení doktorandského štúdia si absolventi prevzali z rúk dekana fakulty, na ktorej doktorandské štúdium absolvovali. Dekani fakúlt odovzdali diplomy 69 absolventom doktorandského štúdia na STU.

STAVEBNÁ FAKULTA STU

Ing. Michaela Danáčová, PhD.
Mgr. Oľga Drblíková, PhD.

Ing. Peter Gábor, PhD.
 Mgr. Monika Horváthová, PhD.
 RNDr. Branislav Jaroš, PhD.
 Ing. Branislav Kandra, PhD.
 Ing. Marek Kebísek, PhD.
 Ing. Vladimír Kotka, PhD.
 Ing. Monika Pavčeková, PhD.
 Ing. Radoslav Ponechal, PhD.
 Mgr. Daniela Svetlíková, PhD.
 Ing. Rastislav Šmehyl, PhD.
 Ing. Miloš Vaľko, PhD.

STROJNÍČKA FAKULTA STU

PaedDr. Martina Tvrdoňová, PhD.

FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY STU

Ing. Stanislav Dlháň, PhD.
 Ing. Milan Ferenc, PhD.
 Ing. Marián Jančovič, PhD.
 Ing. Martin Ondera, PhD.
 Ing. Roman Stoklas, PhD.
 Ing. Peter Široký, PhD.
 Ing. Pavol Zajac, PhD. – cena rektora

FAKULTA INFORMATIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ STU

Ing. Marián Babík, PhD.
 RNDr. Marek Ciglan, PhD.
 Ing. Viliam Solčány, PhD.

MATERIÁLOVOTECHNOLOGICKÁ FAKULTA STU

Ing. Nina Danišová, PhD.
 Ing. Zdenka Gyurák Babeľová, PhD.
 Ing. Martin Kavecký, PhD.
 Ing. Lucia Krištofiaková, PhD.
 Ing. Peter Lisický, PhD.
 Ing. Dana Špilová, PhD.
 Ing. Stanislav Vragaš, PhD.
 Ing. Jaromíra Vaňová, PhD.
 Ing. Radovan Zvolenský, PhD.

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU

Ing. arch. Jozef Baláž, PhD.
 Mgr. Sabina Jankovičová, ArtD.
 Ing. arch. Ľubomír Nosko, PhD.
 Ing. arch. Branislav Puškár, PhD.
 Ing. arch. Jozef Spáčil, PhD.

FAKULTA CHEMICKEJ A POTRAVINÁRSKEJ TECHNOLOGIE STU

Ing. Dagmar Bilaničová, PhD.
 Ing. Lucia Brindzová, PhD.
 Ing. Marek Bučko, PhD.
 Ing. Peter Bugaj, PhD.
 Dipl. Ing. Martina Djuriš, PhD.
 Ing. Silvia Firáková, PhD.
 Ing. Júlia Galandová, PhD.
 Ing. Martin Gróf, PhD.
 RNDr. Jana Hrachová, PhD.
 Mgr. Ľubomír Hric, PhD.
 Ing. Marcela Hricová, PhD.
 Ing. Katarína Hrnčariková, PhD.
 Ing. Martin Hudák, PhD.
 Ing. Michal Kirchner, PhD. – cena rektora
 Ing. Peter Kooš, PhD.
 Ing. Zuzana Koreňová, PhD.
 Ing. Marcel Katora, PhD.
 Ing. Juraj Labovský, PhD.
 Ing. Zuzana Netriová, PhD.
 Ing. Martin Pentrák, PhD.
 RNDr. Martin Pipíška, PhD.
 Ing. Ivan Sikula, PhD.
 Ing. Petra Stachová, PhD.
 Ing. Zuzana Stachová Sejáková, PhD.
 Ing. Marta Staruchová, PhD.
 Ing. Rastislav Šípoš, PhD.
 Ing. Ivana Tatárová, PhD.
 RNDr. Ján Titiš, PhD.
 Ing. Iveta Uhnáková, PhD.
 RNDr. Barbora Vidová, PhD.
 Ing. Michal Zalibera, PhD. – cena rektora

Z udeľovania Ceny rektora; zľava: Ing. M. Zalibera, PhD., rektor STU prof. V. Bálež, Ing. P. Zajac, PhD., prorektor STU prof. J. Kalužný, Ing. M. Kirchner, PhD.

Cena rektora STU

V snahe oceniť vynikajúcich absolventov doktorandského štúdia a zvýšiť motiváciu študentov ku kvalite štúdia prof. Ing. Vladimír Bálež, DrSc., rektor STU, v zmysle schváleného štatútu a na návrh komisie udelil Cenu rektora STU trom absolventom doktorandského štúdia:

Ing. Pavlovi Zajacovi, PhD. – absolventovi FEI STU, študijného programu aplikovaná matematika
Názov dizertačnej práce: Discrete Logarithm Problem in Degree Six Finite Fields

Školiteľ: prof. RNDr. Otokar Grošek, PhD.

Ing. Michalovi Kirchnerovi, PhD. – absolventovi FCHPT STU, vedného odboru analytická chémia

Názov dizertačnej práce: Rýchla plynová chromatografia v kombinácii s hmotnostnou spektrometriou v stopovej a ultrastopovej analýze. Využitie v analýze reziduí pesticídov.

Školiteľ: prof. Ing. Eva Matisová, DrSc.

Ing. Michalovi Zaliberovi, PhD. – absolventovi FCHPT STU, vedného odboru fyzikálna chémia

Názov dizertačnej práce: Využitie EPR a UV-Vis spektroskopie pri sledovaní účinku antioxidantov, ako zhášačov radikálov tvorených organizmami v stresových podmienkach.

Školiteľ: doc. Ing. Peter Rapta, DrSc.

Rektor ocenených absolventov osobne prijal, aby im uvedené ocenenie odovzdal. V neformálnej diskusii informovali rektora o svojich skúsenostiach študentov doktorandského štúdia, ako aj o zámeroch ďalšieho pôsobenia v profesijnom živote.

PROFESORI ROKA SLOVENSKEJ TECHNICKEJ UNIVERZITY

Súčasťou akademickej slávnosti bolo aj vyhlásenie profesorov roka Slovenskej technickej univerzity, ktorými sa stali:

prof. RNDr. Karol Mikula, DrSc.

prof. Ing. Ladislav Dedík, DrSc.

prof. Ing. Daniela Ďuračková, PhD.

prof. Ing. Stanislav Biskupič, DrSc.

Dr. h. c. prof. RNDr. Ľudovít Petránsky, DrSc.

prof. Ing. Karol Balog, PhD.

Slávnostná atmosféra v tento deň bola neopakovateľná. Ruky prítomných tleskali mladej vedeckej generácii. Potleskom bol vyjadrený obdiv a úcta k našim vzácnym profesorom, vedcom. Ich práca, dosiahnuté výsledky sú príkladom pre nás všetkých. Všetkým oceneným profesorom a doktorom želáme, aby ušľachtilé poslanie tešilo ich samotných, spolupracovníkov, aj ich rodiny. Blahoželáme!

Daniela Kráľovičová, útvar vzdelávania a starostlivosti o študentov R STU
foto: R. Tiňo

Vedec roka STU 2008

Od roku 2007 rektor Slovenskej technickej univerzity v Bratislave udeľuje ocenenia víťazom súťaže Vedec roka STU, vyhlasovanej v dvoch kategóriách – významný vedecký prínos a mladý vedecký pracovník. Aj v roku 2008 zasadala hodnotiacia komisia a navrhla rektorovi Vladimírovi Báležovi udeliť nasledovné ceny:

Cenu „Vedec roka STU 2008“ v kategórii „mladý vedecký pracovník“ získal

Ing. Miroslav Halás, PhD. (FEI STU) za vytvorenie matematického formalizmu, ktorý umožňuje zavedenie a používanie prenosových funkcií pre nelineárne systémy riadenia.

V kategórii „významný vedecký prínos“ na odporúčanie hodnotiacej komisie v tomto roku boli udelené tri čestné uznania:

Ing. arch. Katarína Voškovej (FA STU) za systematickú prácu na záchrane, obnove a revitalizácii jedinečného barokového komplexu – Kalvárie v Banskej Štiavnici;

RNDr. Petrovi Markošovi, DrSc. (FEI STU) za výsledky a ohlas v oblasti šírenia vlín v kryštáloch;

doc. Ing. Mariánovi Valkovi, DrSc. (FCHPT STU) za popis mechanizmu pôsobenia protirakovinového liečiva camptothecín.

Cenu a titul „Vedec roka STU 2008“ v kategórii významný vedecký prínos získal

prof. Ing. Ján Szolgay, PhD. (SvF STU) za prácu v oblasti odhadov vplyvu antropogénnej zmeny klímy na hydrologický režim slovenských riek a návrh adaptačných opatrení na zmiernenie negatívnych účinkov klimatickej zmeny vo vodnom hospodárstve Slovenska. Prof. Szolgay sa aktívne zúčastňoval prác Medzivládneho panelu pre klimatické zmeny, ktorému v roku 2007 udelili Nobelovu cenu mieru. Predseda panelu odborníkov priznal prof. Szolgayovi podiel na získaní Nobelovej ceny. Gratulujeme!

Dagmar Petříková
R STU

Stredoslovenský kraj ocenil predstaviťa STU

Rektor Slovenskej technickej univerzity prof. Ing. Vladimír Bálež, DrSc., dostal Cenu predsedu BBSK Milana Murgaša za prínos v rozvoji technického vzdelávania a výskumu v oblasti chemického inžinierstva. Rektor STU si ocenenie prevzal 10. decembra 2008 v kongresovom centre Re-

duta v Lučenci spolu s tromi ďalšími osobnosťami z odvetvia hospodárstva, cestovného ruchu a kultúry.

Iva Šajbidorová

Zľava: prorektor STU prof. Dušan Petráš, rektor STU prof. Vladimír Bálež a predseda SAV prof. Štefan Luby.

Ocenenie SAV

Rektor Slovenskej technickej univerzity prof. Ing. Vladimír Bálež, DrSc., a prorektor pre vzťahy s verejnosťou a zahraničné vzťahy prof. Ing. Dušan Petráš, PhD., boli v decembri minulého roka ocenení vysokými vyznamenaniami od predsedu Slovenskej akadémie vied prof. Ing. Štefana Lubyho, DrSc. Rektor V. Bálež prevzal najvyššie akademické ocenenie – Zlatú medailu SAV

a prorektor D. Petráš Čestnú plaketu SAV Aurela Stodolu za zásluhy v technických vedách. Srdečne blahoželáme!

Iva Šajbidorová

Medzi hosťami plesu rektor V. Bálež a prorektor D. Petráš privítali kvestorku H. Židekovú a prodekanu Z. Žideka

...Ing. S. Hatinu, podpredsedu Správnej rady STU s manželkou

Ples STU

Incheba Expo Aréna bola miestom v poradí už tretieho reprezentačného plesu Slovenskej technickej univerzity. V piatok 16. januára večer sa v príjemnom prostredí veľkej sály pavilónu C stretli nielen pedagógovia, študenti a zamestnanci STU, ale aj jej absolventi, aby sa zabavili a pripomenuli si krásne časy mladosti strávené na našej alma mater. Rektor Vladimír Bálež vo svojom vystúpení zdôraznil potrebu kontinuity univerzitných plesov, ktorú po niekoľkoročnej prestávke obnovil Alumni klub STU. Bohatý spoločenský program uvádzal prof. František Ohrablo a slečna Lucia Vevericová. Živá hudba Big Bandu žilinského konzervatória sa striedala s reprodukovanými melódiami a vytvárala tak príjemné prostredie na tanec i konverzáciu. Treba len veriť, že univerzitný ples sa stane tradíciou a dobrou príležitosťou na neformálne stretnutia zamestnancov a priateľov STU.

Iva Šajbidorová

...prorektora R. Redhammera s manželkou

...prorektora F. Janíčka s manželkou.

Programom sprevádzal prof. František Ohrablo a Lucia Vevericová.

Dobrá nálada nechýbala ani medzi študentmi.

Milovníci ľudoviek vyhľadávali hudobníkov súboru Technik.

...kulinárske špeciality...

foto: Miloš Kobliška

Kolektívnu dohodu podpísal rektor STU prof. Ing. Vladimír Bálež, DrSc., a predseda UOO STU Ing. Vladimír Kovár, PhD.

Dohoda medzi odbormi a vedením STU

Univerzitná odborová organizácia STU ako zástupca zamestnancov STU reprezentovaná predsedom Ing. Vladimírom Kovárom, PhD., a Slovenská technická univerzita ako zamestnávateľ zastúpená rektorom prof. Ing. Vladimírom Báležom, DrSc., 22. 12. 2008 podpísali za účasti zástupcov UOO STU a vedenia STU kolektívnu zmluvu na rok 2009.

Podpísanie kolektívnej zmluvy bolo výsledkom konštruktívnych rokovaní kolektívneho vyjednávania, v ktorom obe strany potvrdili svoj záujem na zlepšovaní pracovných a sociálnych podmienok pracovníkov STU, na podpore kvality práce a jej spravodlivého odmeňovania, ako aj na vzájomnej súčinnosti pri zabezpečovaní úloh v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ďalších oblastiach a aktivitách STU.

Podpísaná kolektívna zmluva nadväzuje na výsledky kolektívneho vyjednávania na celoštátnej úrovni a je odrazom realistického pohľadu na možnosti, ktoré sa otvárajú pre naplnenie sociálneho programu STU ako zamestnávateľa, a na očakávaný ekonomický vývoj a výkony STU v hlavných činnostiach v roku 2009. Kolektívnemu vyjednávaniu predchádzali analýzy zamerané nielen na hodnotenie plnenia kolektívnej zmluvy na rok 2008, ale aj možnosti rozšírenia vzájomnej súčinnosti odborových organizácií a vedení jednotlivých súčastí STU.

V záujme zamestnancov, ale aj v záujme plynulého prechodu STU na euro k 1. 1. 2009, bola kolektívna zmluva prvýkrát podpísaná ešte pred začiatkom roka, čo umožnilo zároveň s príchodom eura zvýšiť podporu STU svojim zamestnancom prostredníctvom platieb zo sociálneho fondu, či už vo forme príspevkov na stravovanie, podpory mladým zamestnancom, zamestnancom v sociálnej núdzi, pri pracovnej neschopnosti, podpory bezplatným darcom krvi, plazmy a krvných derivátov.

Nová kolektívna zmluva rozširuje podporu STU zvyšovaniu kvalifikácie zamestnancov a zároveň zavádza možnosť spoluú-

časti zamestnancov na zabezpečení svojho profesijného rastu a prvky smerujúce k stabilizácii zamestnancov. Spoločným cieľom vedenia STU a UOO je podpora konkurencieschopnosti STU nielen v celoštátnom, ale aj medzinárodnom meradle, preto je účasť na odborných a vedeckých podujatiach v zahraničí, či jazyková príprava chápaná ako integrálna súčasť zvyšovania kvalifikácie zamestnancov.

Nový rok priniesol a určite ešte prinesie na STU mnoho nových progresívnych zmien. Zmeny v manažmente akademických činností STU zavedením akademického informačného systému budú postupne kompletizované implementáciou ekonomického informačného systému chápaného ako komplexný systém, ktorý by mal podstatnou mierou zefektívniť riadiace činnosti na všetkých úrovniach a otvoriť možnosti ešte užšej spolupráce akademických orgánov STU a orgánov UOO STU pri plnení cieľov rozvoja Slovenskej technickej univerzity. Kolektívna zmluva na rok 2009 vytvára rámec aj takémuto posunu.

Tak, ako každý dokument, aj táto zmluva by bola bez snahy o naplnenie ňou sledovaných cieľov iba formálnym a mýtvym dokumentom. Naplnenie týchto cieľov závisí aj od rámcových podmienok daných STU zo strany rezortu školstva, ale predovšetkým od obojstranného záujmu akademických orgánov STU a orgánov UOO STU o napredovanie STU. Ak si uvedomíme, že základným kapitálom, ktorý STU má, je jej ľudský kapitál, potom je prirodzené, že práve jeho rozvoj sledovaný aj novou kolektívnu zmluvou na rok 2009 je a musí byť spoločným cieľom vedenia STU a jej zložiek, ako aj UOO STU.

Maroš Finka

prorektor STU pre ľudské zdroje

foto: **Miloslav Štujber**

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa na rok 2009

Dňa 15. 10. 2008 bola podpísaná Kolektívna zmluva vyššieho stupňa na rok 2009, ktorá je záväzná aj pre verejné vysoké školy. Zmluvu podpísali zástupcovia poverení vládou, splnomocnení zástupcovia zamestnávateľov a predsedovia príslušných odborových zväzov (školsťvo, zdravotníctvo, obrana, doprava, služby, kultúra, veda, verejná správa), zástupcovia KOZ SR, NKOS a VSOZ. Vláda po tom, čo jej odbory pohrozili štrajkom, od januára zvýši platové tabuľky v školstve o sedem percent, čo je mimoriadny úspech predsedu OZ PŠaV, Ing. Gašperana.

Návrh štátneho rozpočtu pôvodne rátať s 3,5-percentým rastom. To by znamenalo, že učitelia by si za svoje platy mohli dovoliť menej ako v súčasnosti, keďže ceny potravín a tovarov idú hore rýchlejšie. Nosným argumentom zväzu pri rokovaniach s vládou bolo, že ani v 3. roku svojho pôsobenia neuvažuje v príprave štátneho rozpočtu s naplnením vlastného programového vyhlásenia, t. j. priemerná úroveň plátov v rezorte školstva na úrovni priemerov plátov v národnom hospodárstve SR.

Táto zmluva v porovnaní so Zákonníkom práce prináša priaznivejšiu úpravu pracovných podmienok vrátane mzdových podmienok a podmienok zamestnávania:

Pracovný čas zamestnanca je 37 a ½ hodiny týždenne; u zamestnanca, ktorý má pracovný čas rozvrhnutý tak, že pravidelne vykonáva prácu striedavo v oboch zmenách v dvojzmennej prevádzke je 36 a ¼ hodiny týždenne a u zamestnanca, ktorý má pracovný čas rozvrhnutý tak, že pravidelne vykonáva prácu striedavo vo všetkých zmenách v trojzmennej prevádzke alebo v nepretržitej prevádzke je 35 hodín týždenne.

Základná výmera dovolenky je päť týždňov. Dovoľenka vo výmere šiestich týždňov patrí zamestnancovi, ktorý do konca kalendárneho roka dovŕši aspoň 15 rokov pracovného pomeru po 18. roku veku. Dovoľenka učiteľov vrátane riaditeľov škôl a ich zástupcov, učiteľov materských škôl vrátane riaditeľov týchto škôl a ich zástupcov, asistentov učiteľov, majstrov odbornej výchovy a vychovávateľov je deväť týždňov v kalendárnom roku.

Stupnice platových taríf sa od 1. januára 2009 zvýšia:

- a) o 7% základná stupnica platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, ktorá tvorí prílohu č. 3 zákona o odmeňovaní,
- b) o 5% osobitná stupnica platových taríf vybraných skupín zamestnancov, ktorá tvorí prílohu č. 4 zákona o odmeňovaní,
- c) o 5% osobitná stupnica platových taríf učiteľov vysokých škôl, výskumných a vývojových zamestnancov a zdravotníckych zamestnancov, ktorá tvorí prílohu č. 5 zákona o odmeňovaní,
- d) o 7% platové tarify pedagogických zamestnancov, ktoré tvoria prílohu č. 7 zákona o odmeňovaní.

Zamestnávateľ vyplatí zamestnancovi, s ktorým skončí pracovný pomer z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) alebo b) Zákonníka práce odstupné nad rozsah ustanovený podľa § 76 ods. 1 Zákonníka práce, najmenej v sume jedného funkčného platu zamestnanca.

Pri prvom skončení pracovného pomeru po nadobudnutí nároku na predčasný starobný dôchodok, starobný dôchodok a invalidný dôchodok, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako 70 %, zamestnávateľ poskytne zamestnancovi odchodné nad ustanovený rozsah podľa § 76 ods. 6 Zákonníka práce, najmenej v sume jedného funkčného platu zamestnanca.

Výška príspevku zamestnávateľa na doplnkové dôchodkové sporenie v zamestnávateľských zmluvách uzatvorených počas roka 2009 je najmenej 2% z objemu zúčtovaných plátov zamestnancov.

U zamestnávateľa, u ktorého sa v podnikovej kolektívnej zmluve uzatvorenej do 31. decembra 2008 dohodla určitá výška platenia príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie, a u zamestnávateľa, ktorý uzatvoril zamestnávateľskú zmluvu s doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou do 31. decembra 2008, zostáva dohodnutá výška platenia príspevkov zachovaná; to nevylučuje možnosť zvýšenia príspevku.

Celkový prídel do sociálneho fondu je tvorený: povinným prídelom vo výške 1% a ďalším prídelom najmenej vo výške 0,25% zo súhrnu hrubých plátov zúčtovaných zamestnancom na výplatu za kalendárny rok.

Zmluvné strany sa tiež dohodli, že budú podporovať kolektívne vyjednávanie na nižších stupňoch za účelom uzatvorenia podnikových kolektívnych zmlúv medzi zamestnávateľom a príslušným odborovým orgánom. V týchto zmluvách je potom možné ešte priaznivejšie upraviť pracovné podmienky a podmienky zamestnávania. Zmluvné strany osobitne upozornili na možnosť dohodnúť v KZ dennú výšku náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca vo vyššej percentuálnej sadzbe ako ustanovuje zákon, najviac vo výške 80% denného vymeriavacieho základu zamestnanca.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa na rok 2009 nadobudla účinnosť 1. januára 2009 a končí 31. decembra 2009, pričom vláda garantovala zohľadnenie výdavkov súvisiacich s pracovnými podmienkami a podmienkami zamestnávania podľa tejto kolektívnej zmluvy vo svojom návrhu zákona o štátnom rozpočte.

Blažena Papánková
predseda FOO FCHPT STU

MTF 19. ročník svetového sympózia DAAAM na MTF STU

Anglická kráľovná vo Vysokých Tatrách. Svetové sympóziu DAAAM 2008 „Inteligentná výroba a automatizácia“ na Materiálovotechnologickej fakulte STU v Trnave. Sprievodná konferencia CO-MAT-TECH 2008. Vyše 400 účastníkov z piatich kontinentov. Rokovací jazyk angličtina. Kedysi nepredstaviteľné, dnes realita. Aj to je globalizácia.

fakulty a študenti – doktorandi. Dalo by sa veľa písať o štruktúre organizácie, kategóriách sekcií, zborníku, ktorý mal viac ako tisíc strán (zaradený do ISI Proceedings), že v prvý deň zaznelo okolo 80 prednášok a zmienil ďalšie štatistické údaje. Čitateľom Spektra by sme však skôr chceli priblížiť dynamiku tohto nie každodenného podujatia.

Slávnostný ceremoniál otvoril za spoluorganizátora MTF STU v Trnave dekan prof. O. Moravčík (odborné podujatie globálneho charakteru je pozitívnym výsledkom aktuálnej stratégie MTF) a prof. B. Katalinič za DAAM 2008, ktorý spomenul, že začínali pred dvadsiatimi rokmi ako malá skupinka, ktorá sa postupne rozrástla na komunitu odborníkov zo 46 štátov. DAAAM International dnes reprezentuje asociáciu pre medzinárodnú spoluprácu vedcov a akademickej sféry v oblasti inteligentnej automatizácie a modernej výroby. Sympóziu je súčasne niečo ako „putovná konferencia“, ktorá sa tohto roku presunula na Slovensko. Minister hospodárstva L. Jahnátek nezaprel, že má korene na miestnej MTF, kde stále pôsobí ako docent – pedagóg. Podľa jeho názoru sa zväčšuje záujem aj o absolventov našich vysokých škôl, avšak vzdelanostná ekonomika si vyžaduje, aby sa výskum viac prepojil s podnikateľským sektorom a vyústil do reálnych výstupov v hospodárstve. Upozornil aj na potrebu adekvátneho spoločenského ohodnotenia absolventov, ktoré je v súčasnosti nedostatočné. V príspevku V. Holíka predneseného z úradu podpredsedu vlády Čaploviča sa zdôrazňovalo, že sme konfrontovaní s požiadavkami vzdelanostnej a informačnej spoločnosti a moderných technológií, čo prináša zvýšené nároky na nepretržité celoživotné vzdelávanie. Pozdravnú reč predniesli aj prorektor STU M. Finka a viceprimátor mesta Trnavy V. Butko. Ozdobou podujatia bolo aj krátke vystúpenie speváckeho zboru trnavských gymnázií Cantica Nova pod vedením zbormajstra PaedDr. Gabriela Kalapoša.

Nasledovali tri hlavné plenárne prednášky, v ktorých vystúpili B. Katalinič (Technická

The 19th DAAAM International Symposium „Intelligent Manufacturing & Automation“, was held at Slovak University of Technology Faculty of Materials Science and Technology in Trnava. The 16th International Conference on Production Technologies CO-MAT-TECH 2008 was integrated in the DAAAM 2008.

Už pri vstupe do budovy MTF na Paulínskej ulici účastníka sympózia pohltila atmosféra sprevádzajúca prezentáciu, ktorú priamo zabezpečovala asociácia DAAAM. Pred stolíkmi stál dlhý rad zapisujúcich sa účastníkov, ktorí si pre skrátenie čakania listovali v propagačných materiáloch, ktoré pripravila MTF STU.

V dňoch 22. – 25. 10. 2008 sa na MTF STU v Trnave uskutočnil 19. ročník svetového sympózia DAAAM 2008 (Danube Adria Association for Automation and Manufacturing – Dunajská Adriatická Asociácia pre Automatizáciu a Výrobu). Paralelne sa konal aj 16. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie CO-MAT-TECH 2008 a 2. ročník konferencie European DAAAM (Mladí výskumníci a vedci). Podujatia sa zúčastnili účastníci z piatich kontinentov, ktorí na pôde Materiálovotechnologickej fakulty vytvorili na pár dní viacjazyčnú atmosféru „Babylonu“. Pozitívom je, že prednášok sa mohli bezplatne zúčastniť a otestovať si svoju angličtinu, resp. nadviazať odborné kontakty aj pedagógovia

univerzita Viedeň), S. Karapetrovič (University of Albená, Edmonton, Canada) a Ch. Smallbone (Executive Director Welding Technology Institute of Australia). Spolu s účastníkmi si ich vypočula desiatka vedeckých kapacít sediaacich za predsedníckym stolom, medzi nimi aj kozmonaut prof. Alexey Eliseev.

Plenárne prednášky sú oproti štandardným zaujímavé tým, že predkladajú navyše určité interdisciplinárne hodnotenia, vízie a vyjadrujú sa aj k spoločenskému dňaniu. Aj preto v nich dominovala problematika *globalizácie*. B. Katalinič v príspevku *Machine Intelligence and Wisdom of Man* (Inteligencia strojov a múdrosť človeka) označil globalizáciu za fenomén 21. storočia, ktorá má viaceré negatívne aspekty (svet stráca stabilitu). Za kľúčové problémy dneška označil *orientáciu na krátkodobé riešenia, model akéhosi „umeleho vzoru správneho sveta“ (targeted model Developed Word), „neobmedzené práva“ zarobiť peniaze, zneužívanie technológie, zvyšovanie egoizmu a živočíšnosť človeka, paradigmu permanentného rastu, inžinierov „bez svedomia“ ako „recept na havárie“, vysokú špecializáciu vedy, zvyšovanie zložitosti technológií a dominancia skôr smerom k „vlastniť“ než „byť“*. Heslovite možno ešte spomenúť niektoré jeho úvahy – ešte v 16. storočí bola „absolútna recyklácia“, z globalizácie *profituje malá skupina ľudí, etika: robíme niečo, ale neriešime zodpovednosť, strácame inžinierske vedomosti (ešte pred pár rokmi sme vedeli v garáži zložiť auto), nezaujímá nás „dlhodobé prežitie“, žiaden tzv. inteligentný systém nevie riešiť viacej problémov naraz, múdrosť je viac než „zbrane vojny“*. Ako jediné riešenie vidí **spájanie vedomostí, inteligencie a múdrosti človeka do globálnych sietí**.

S. Karapetrovič sa zamerl na „menej“ globálnu, ale z celosvetového pohľadu na tiež dôležitú problematiku *rozširovania a integrácie*

štandardizácie manažmentu (Augmentation and Integration of Standardized Management). Konštatoval, že podniky sa v súčasnosti zameriavajú na rozširovanie špecifických systémov *manažmentu kvality* (riadenia, organizácie) a počnúc „historickou“ normou ISO 9001 extrémne vzrástol počet noriem v tejto oblasti. Systémové riešenie si však vyžaduje predovšetkým *integráciu* existujúcich systémov. Za negatívny dopad takejto štandardizácie považuje fakt, že „svet **organizujeme, miesto riešime**“. Ch. Smallborne na to nepriamo nadviazal v prednáške „Zváranie vo svete a budúcnosť“ (Welding in the world and the future) a zamýšľal sa nad „*kultúrou kvality*“. Spomenul, že za posledných 5 rokov sa výrazne zvýšil počet havárií mostov a konštrukcií, čo je dôsledkom snahy o „*rýchle a lacné projekty*“. *Nízke náklady, slabá etika a nízka kvalita* sú doslova receptom na havárie. Zdôraznil, že aplikácie zvárania zvyšujú *kvalitu nášho života*. Stretávame sa s nimi denne, aj v domácnostiach, a človek si to ani neuvedomuje. Zručnosti považuje za „*globálne platidlo*“.

Podujatie potom pokračovalo vo viacerých sekciách. Z príspevkov „našich“ možno pre ilustráciu spomenúť *Numerickú simuláciu rezných nástrojov* (Naď, et al.), *Simuláciu výrobných systémov na princípe genetického algoritmu* (Schreiber, et al), ako aj *Aplikácie pre montáž* (Peterka, et al). V podvečer nasledovala posterová sekcia, ktorá pripomínala „hemžiacie sa mravenisko“ odborníkov dorozumievajúcich sa viacerými jazykmi. Takže nečudo, že došlo aj takej kuriózne situácii, keď mladé doktorandky komunikovali so „zahraničným“ odborníkom, no po chvíli zistili, že všetci sú Slováci. Aj to je globalizácia!

V každom prípade treba konštatovať, že Materiálovotechnologická fakulta STU v Trnave je schopná organizácie svetového podujatia, vynaložila všetko svoje úsilie, aby dôstojne

reprezentovala nielen svoje vedecké zázemie, ale i mesto, ktorého je súčasťou. Najbohatšia účasť v doterajšej histórii DAAAM je dôkazom toho, že organizátori vytvorili nadštandardné podmienky nielen pre vedeckú a odbornú časť sympóziá, ale i spoločenské sprievodné akcie.

Štefan Svetský MTF STU

SjF XI. medzinárodná konferencia „Prevádzková spoľahlivosť výrobných zariadení v chemickom priemysle a energetike“

V dňoch 11. – 12. novembra 2008 sa konal už jedenásty ročník zabehnutého stretnutia odborníkov profesijne zameraných na chemické a potravinárske výrobné zariadenia a zariadenia v energetike – medzinárodnej konferencie o prevádzkovej spoľahlivosti výrobných zariadení, ktorá má už takmer 30-ročnú tradíciu. Stretnutie sa tradične konalo v priestoroch Správy účelových zariadení na Drotárskej ceste v Bratislave.

Organizátormi konferencie boli Slovaft, a.s., Bratislava, člen skupiny MOL, Strojnícka fakulta STU v Bratislave, Slovaft Montáže a opravy, a.s., Bratislava, Zväz slovenských vedecko-technických spoločností – Strojná sekcia PSSPCH pri Slovaft, a.s., Bratislava a ďalšie významné organizácie. Záštitu nad konferenciou prevzali Ing. Miroslav Švatarák – riaditeľ Rafinérie Slovaft, a.s., Bratislava a doc. Ing. Ľubomír Šooš, PhD. – dekan

Strojníckej fakulty STU. Odbornými garantmi konferencie zo Strojníckej fakulty boli: prof. Ing. Marián Peciar, PhD., (Ústav procesného a fluidného inžinierstva), doc. Ing. Pavel Élesztös, PhD., (Ústav aplikovanej mechaniky a mechatroniky) a doc. Ing. František Urban, CSc., (Ústav tepelnej energetiky), zo SÚZ: Ing. Vendelín Íro, z ÚAM Brno prof. Ing. Stanislav Vejvoda, CSc., a z VUT Brno prof. Ing. František Babinec, CSc.

V rámci konferencie odznelo tridsať odborných prednášok, na ktorých sa zúčastnilo viac ako 160 účastníkov z viacerých európskych krajín a USA.

Konferencia bola určená najmä odborným pracovníkom útvarov starostlivosti o výrobné zariadenia firiem z odboru. Hlavným cieľom konferencie bola výmena aktuálnych skúseností z vedy a praxe týkajúcich sa zvyšovania spoľahlivosti výrobných zariadení – strojov a aparátov, regulačnej techniky a riadiacích systémov. Vysokú odbornú úroveň garantovala účasť špičkových a uznávaných odborníkov z domova aj zo zahraničia so svojimi prednáškami (Česká republika, SRN, Poľsko, USA). Dôležitosť prejednávanych problémov v rámci konferencie podčiarkovala aj účasť pracovníkov mnohých významných firiem z domova aj zo zahraničia (napr. ČKD Nové Energo, Siemens, SES, I&C Energo).

Chemická výroba, ako aj energetika, aj napriek vysokej dokonalosti bezpečnostných a riadiacích systémov stále predstavuje potenciálne riziko s relatívne širokým dosahom na okolie a obyvateľstvo. Náročné pracovné parametre a vysoký fond časového využitia výrobných zariadení vyžadujú čoraz dôslednejšiu a precíznejšiu pozornosť sledovania technického stavu všetkých, aj tých najmenších komponentov zariadení, z ktorých sa výrobný systém skladá. Metódy hodnotenia bezpečnosti, spoľahlivosti a životnosti sa neustále zdokonaľujú a odrážajú aktuálne vedecké poznatky a možnosti technickej diagnostiky. Cieľom konferencie, ktorý sa podarilo organizátorom aj prednášateľom naplniť, bola široká výmena poznatkov a skúseností celého spektra činností, ktoré úzko s témou konferencie súvisia. Medzinárodné stretnutie odborníkov z praxe aj vedy prispelo k vzájomnému prehĺbeniu poznatkov, ich využívaniu, ako aj nadviazaniu pracovných kontaktov. Odbornú úroveň podujatia pozdvihli aj prezentácie firiem, ktoré poskytujú najmodernejšie produkty na zvyšovanie spoľahlivosti výrobných zariadení. V rámci konferencie sa konal aj spoločenský večer, kde sa po čase opäť stretli dlhoroční priatelia a kolegovia z odboru a mohli si voľne podiskutovať o odborných problémoch svojich pracovísk.

Na základe priebehu a výsledkov konferencie sa organizátori uistili, že o uvedenú problematiku je stále v odborných kruhoch záujem a preto sa už v najbližšom čase začnú prípravné práce na organizovaní ďalšieho ročníka konferencie.

Potešujúce bolo, že počas oboch dní sa rokovania konferencie zúčastnili aj študenti Strojníckej fakulty STU z tretieho ročníka bakalárskeho študijného programu „procesné strojnictvo“, prvého a druhého ročníka

Predsedníctvo konferencie.

Rokovania v salóniku.

Študenti na konferencii.

inžinierskeho študijného programu „chemické a potravinárske stroje a zariadenia“, ako aj študenti doktorandského štúdia zo Sjf STU a MTF STU v celkovom počte približne 40 študentov. Vzhľadom k upadajúcemu záujmu mladých ľudí o štúdium náročných technických študijných programov sa organizátori rozhodli podporiť perspektívnych mladých pracovníkov a účasť na konferencii umožnili pre študentov

bezplatne. Prednesené prednášky a výstavka firiem obohatili obsah predmetov študijných programov a študenti sa mali možnosť presvedčiť, že výučba úzko korešponduje s aktuálnymi riešenými problémami praxe, do ktorej po absolvovaní vysokoškolského štúdia onedlho nastúpia.

Marián Peciar, Sjf STU

S v F Národná cena SR za kvalitu

Národná cena SR za kvalitu je najväčším ocenením, ktoré môžu organizácie získať v oblasti manažérskych systémov kvality. Vyhlasovateľom a koordinátorom tejto súťaže je Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo (UNMS) SR, ktorý v roku 2008 vyhlásil aj súťaž na získanie Národnej ceny za publicistiku v oblasti kvality. Cieľom tejto súťaže je podporiť a oceniť autorov za jedinečné práce, ktoré atraktívnym spôsobom zachytávajú problematiku manažérstva kvality a jej dosah na občiansky život, štátnu správu a podnikateľské prostredie. Hodnotiacia komisia pod vedením predsedu UNMS SR z celkového počtu 126 článkov v slovenských médiách udelila národnú cenu SR za kvalitu prof. Ing. Jozefovi

Gašparíkovi, PhD., zo Stavebnej fakulty STU v Bratislave za popularizáciu a zrozumiteľnosť témy manažérstva kvality uvedenú v časopise EUROSTAV č. 06/2008 pod názvom „Integrovaný manažérsky systém v stavebnej organizácii“. Cena bola slávnostne odovzdaná dňa 3. 11. 2008 v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave predsedom UNMS SR Ing. Mgr. Petrom Lukáčom za účasti prezidenta SR Ivana Gašparoviča, ktorý mal nad celým podujatím záštitu.

Prof. Jozef Gašparík je v súčasnosti vedúcim Katedry technológie stavieb a Centra manažérstva kvality v stavebníctve (CEMAKS), ktoré za uplynulých 12 rokov pripravilo svojimi školicimi a poradenskými aktivitami viac

ako 130 stavebných organizácií na Slovensku a v Čechách na získanie certifikátu systému manažérstva kvality podľa medzinárodnej normy ISO 9001:2000. Zároveň je aj garantom predmetu manažérstvo kvality v stavebníctve a každoročne pripraví pre stavebnú prax cca 90 – 100 absolventov Stavebnej fakulty na funkciu manažéra kvality. Menovaný po ocenení vyjadril vďaka redakcii EUROSTAV za záujem o danú problematiku, vedeniu UNMS za dôveru a ocenenie je pre neho záväzkom naďalej aktívne pracovať v oblasti manažérstva kvality na vysokej škole a pre potreby praxe a šíriť dobré meno Stavebnej fakulty STU.

prof. Ing. Jozef Oláh, PhD., prodekan SvF STU

S v F Medzinárodná konferencia v Neume

V dňoch 2 až 6. septembra 2008 zorganizovala Katedra technológie stavieb Stavebnej fakulty STU v Bratislave medzinárodnú vedeckú konferenciu v anglickom jazyku v Neume (Bosna a Hercegovina) pod názvom „Quality, environment, health protection and safety management development trends“ (Vývojové trendy v manažerstve kvality, environmentu, bezpečnosti a ochrane zdravia). Odborným a organizačným garantom konferencie bol prof. Ing. Jozef Gašparík, PhD. Členmi vedeckého výboru boli významní odborníci z USA, Izraela, Chorvátska, ČR a Slovenska. Organizáciu zabezpečili členovia Katedry technológie stavieb.

Cieľom konferencie bola výmena teoretických poznatkov a praktických skúseností v oblasti kvality, životného prostredia a bezpečnosti práce v sektore priemyslu a služieb a oboznámenie sa s najnovšími trendmi v Európe a vo svete.

Z STU sa aktívne na konferencii zúčastnili zástupcovia Stavebnej fakulty, Strojníckej fakulty, Fakulty elektrotechniky a informačných technológií a Materiálovotechnologickej fakulty. Potešiteľná bola skutočnosť, že na konferencii aktívne vystúpili aj doktorandi z viacerých zúčastnených krajín. Z konferencie bol vydaný zborník s celkovým počtom 62 príspevkov z USA, Izraela, Nepálu, Litvy, Bosny a Hercegoviny, Chorvátska, Poľska, Macedónska, Česka a Slovenska. Konferenciu sponzorsky podpo-

rili PQM Banská Bystrica, Bau3Mex Bratislava, RE-DING Bratislava a Železničné staviteľstvo Bratislava, ktorých riaditelia, resp. zástupcovia sa aj osobne konferencie zúčastnili.

Po dvojdňovom odbornom programe sa uskutočnila odborná exkurzia v Dubrovniku, ktorý je od Neumu vzdialený len 50 km.

Napriek náročnej príprave konferencie vyjadrili účastníci aj organizátori spokojnosť s podujatím, pretože sa podarilo sklbiť vedecko-odborný program

konferencie s príjemným pobytom pri Jadranskom mori a získať nové kontakty pre ďalšiu pedagogickú a vedeckú prácu v uvedenej oblasti. Konferencia sa konala v rámci projektu VEGA schváleného pre Katedru technológie stavieb a v rámci osláv 70. výročia vzniku Stavebnej fakulty na Slovensku.

Jozef Gašparík
garant konferencie

Euro je tu, zbohom koruna VI.

Týmto pokračovaním sa uzatvára náš seriál o rozlúčke s doterajšou menou a o príchode novej. Keďže minulé pokračovanie končilo obdobím druhej svetovej vojny, zostáva už iba pripomenúť tri obdobia – povojnové do roku 1953 (mena peňazi), obdobie snahy dosiahnuť sociálnu rovnosť a obdobie po rozdelení Československa (od roku 1993).

Ku koncu druhej svetovej vojny sa v snahe obnoviť československú menu dostávajú do obehu poukážky v hodnotách československých korún (platili od 23. 3. 1945 – 13. 4. 1946), hoci mena bola opäť zjednotená až 1. 11. 1945. Na území oslobodenom sovietskymi vojskami ich dal do obehu prechodne pôsobiaci Československý menový úrad.

Poukážky mali charakter núdzových platidiel, takže o ich výtvarných ani technických kvalitách nemá zmysel hovoriť.

Od 25. 4. 1946 sa na scénu opäť vrátila Španielova koruna československá, ktorej prvorepubliková podoba prestala platiť 31. 7. 1941. Nová Španielova koruna bola v porovnaní s tou prvorepublikovou trochu menšia – namiesto priemeru 25 mm mala iba 21 mm (CuNi 80+20, 4,5 g),

Zdá sa, že fakt, že nová Španielova koruna sa od 17. 3. 1950 razila z lacného hliníka (AlMg 98+2), možno dať do súvisu so silou vtedajšej ekonomiky.

Niklová i hliníková koruna platili do 31. 5. 1953, teda do menovej reformy 1. 6. 1953 (v tom čase označovanej ako peňažná reforma).

Od 1. 6. 1953 boli vydané do obehu bankovky, štátovky a mince vyrobené v sovietskej tlačiarňi Goznak a leningradskej mincovni. Príprava reformy prebehla urýchlene a v tajnosti v zahraničí. Tomu nasvedčovala výtvarná i technická úroveň peňazí, ktoré boli pre reformu pripravené. Prvky toho, čomu sa neskôr začalo hovoriť socialistický realizmus, sa snúbili s orientálnymi a ruskými ornamentmi typickými už pre niektoré cárske platidlá.

Papierová koruna skončila svoju platnosť 31. 5. 1960, keď ju už od 2. 9. 1957 začala postupne nahrádzať minca (CuAlMn 91+8+1, 23 mm, 4 g)

Táto koruna platila až do 30. 9. 1993, pričom dvakrát zmenila štátny znak (od 1. 12. 1961 a od 1. 4. 1991).

Žena v pokľaku, ktorá sadí pravou rukou lipku a v ľavej drží sadenice a pridružuje rýľ opretý o zem, sprevádzala ľudí na Slovensku teda najdlhšie zo všetkých korún – viac ako 36 rokov. Dodajme ešte, že pocit, že vyobrazenie na minci je blízke Španielovej „Žnici“ (žena v pokľaku držiaca v ľavej ruke snop klasov s kosákom a pravou rukou si stiera z čela pot) zrejme nie je náhodné, keďže autorka návrhu vyobrazenia (Marie Uchytílová-Kučová) bola Španielova žiačka.

Slovenské koruny po viac ako 15 rokoch svojej platnosti zavŕšili 116 ročnú históriu korunovej meny na území Slovenska. Zbohom koruna. Je tu euro.

Po menovej odluke (8. 2. 1993) prichádzajú 30. 4. 1993 do obehu posledné koruny – slovenské (21 mm, 3,85 g). Ako už bolo uvedené, boli vyrazené z nízokouhlíkovej ocele (chytali sa na magnet), pričom farbu im dodával tenučký „náter“ zo zliatiny medi a cínu (87,5 % Cu, 12,5 % Sn). Vrstvička zliatiny mala hrúbku iba 0,028 mm a tvorila iba 6 % z celkovej hmotnosti mince.

Vladimír Kovár, FCHPT STU
člen Slovenskej numizmatickej spoločnosti

FIIT Deň otvorených dverí FIIT STU 2008

Dňa 12. decembra 2009 FIIT STU pripravila pre študentov stredných škôl, ako aj iných záujemcov o bakalárske štúdium v akademickom roku 2009/2010 Deň otvorených dverí, ktorý sa ako obvykle konal v Aule Dionýza Ilkoviča na Mýtnej ulici v Bratislave.

Aula sa zaplnila mladými ľuďmi, aby sa dozvedeli, čo ich čaká. Od prodekanky pre vzdelávanie Margaréty Kotočovej sa dozvedeli všetko o štúdiu a študijných programoch na FIIT. Venovali sa spolu prijímaciemu konaniu

od podania elektronickej prihlášky cez vyhodnotenie až po výber uchádzačov do prvého ročníka bakalárskeho štúdia v akademickom roku 2009/2010.

S niektorými úspešnými projektmi študentov fakulty sa zoznámili z úst ich hlavných aktérov. Mária Pohronská ich trochu zasvätila do *Vnorených počítačových systémov*, Marko Divéky si zaspomínal na Kóreu, kde spolu s kolegami obhajovali na súťaži Imagine Cup 2007 v softvérovom dizajne svoj projekt S.M.I.L.E.

Peter Trebatický zverejnil termíny súťaže ProFIIT 2009, ktorá je určená práve pre nich. Na nej si môžu nielen zmerať svoje schopnosti v programovaní, ale i získať zaujímavé vecné ceny a v neposlednom rade bonusy do prijímacieho konania.

Daniel Švoňava porozprával, akú úlohu v jeho doterajšom živote zohrali *Algoritmy* – podelil sa o svoje úspechy v súťažiach ACM ICPC a Google Code Jam v kódovaní a zážitky zo švajčiarskych „Google offices“.

deckej konferencii IIT.SRC, ktorý viedla – *Bloodlezz*, počítačovú hru o komárovi, darcovi krvi.

Nakoniec sa žiaci-maturanti dozvedeli „ako prežiť“, teda štúdium, študentské aktivity i mimo školy pohľadom študentov, členov akademického senátu fakulty, Evy Danillovej a Jána Mátého.

Podľa 316 odovzdaných vyplnených anketových lístkov sa na dni otvorených dverí stretli maturanti z 33 miest Slovenska a 3 miest v zahraničí, takmer 63 % bolo gymnazistov. 63 % chce ísť študovať na FIIT STU, pretože radi programujú a bavia ich počítače, 27 % kvôli uplatneniu sa po škole, 15 % kvôli možnosti odbornej práce už popri škole, 10 % kvôli dobrému menu fakulty a 2 % uviedli iné dôvody. 23 % plánuje si podať prihlášku len na FIIT, 18 % rozmyšľa aj nad prípadným štúdiom na zahraničnej univerzite, 54 % sa oboznámilo s informáciami pre uchádzačov o bakalárske štúdium na našej fakultnej stránke.

Zuzana Marušincová
FIIT STU

Vzrušenie do auly priniesla prezentácia robotického futbalu. Ivan Kapustík si zamodeloval ukážku futbalového zápasu naprogramovaného študentmi.

Druhá časť dňa otvorených dverí FIIT sa venovala zapojeniu sa študentov do výskumu a projektovania na fakulte. Vladimír Michalec porozprával o svojej *Ceste k sieťovému Olympu* – o úspechoch v súťažiach z oblasti počítačových sietí a skúsenostiach lektora Regionálnej sieťovej akadémie FIIT STU, predstavil Cisco na fakulte.

Michal Barla vo svojej prezentácii *Web včera, dnes a zajtra* sa venoval výhodám personalizácie webu.

Imagine Cup opäť dostal svoj priestor, tentoraz si naši študenti odniesli 2. miesto z Francúzska. Trojica: Michal Kompan, Jakub Šimko a Dušan Zeleník vo svojej prezentácii opísali svoj úspech od nápadu cez tvrdú prácu až po samotnú odmenu.

Alena Kovárová predstavila projekt študentov ocenený na študentskej ve-

ŠTUDENTSKÉ OKIENKO

Študijný pobyt na univerzite v Ľubľane

Do popredia záujmu vysokoškolákov sa stále viac dostávajú tzv. mobility študentov. V tomto roku, ako študentka prvého ročníka inžinierskeho štúdia v študijnom programe technické materiály na MTF STU v Trnave, som mala možnosť zistiť, čo je na nich zaujímavé a podnetné. Od februára do júna som v rámci programu SOCRATES/ERASMUS absolvovala letný semester na Ľubľanskej univerzite v Slovinsku. Moje štúdium na Strojníckej fakulte LU bolo zamerané na prípravu podkladov na diplomovú prácu, a to experimentálnymi prácami v laboratóriách skúšania materiálov a tepelného spracovania. Tu som mala možnosť osobných

Na výlete: (zľava) Ing. M. Kusý, M. Štefániková, prof. J. Janovec.

konzultácií s profesormi aj doktorandmi a dostala som šancu samostatne pracovať na elektrónovom riadkovacom mikroskope.

V apríli pricestovali do Ľubľany na dvojtýždňový pobyt prof. Janovec a Ing. Kusý z UMAT MTF STU, ktorí tu prezentovali výsledky svojich výskumných

Pri mikroskope: M. Štefániková, F. Ravník (odborný asistent)

prác. Ich návšteva smerovala k upevneniu dobrých vzťahov a spolupráce medzi MTF STU a Ľublanskou univerzitou. V ich spoločnosti som mala možnosť spoznať krásne okolie mesta. Z výšky 1250 m n. m. sme pozorovali vápencové rieky a nádhernú prírodu v 20 km vzdialených Kaminských Alpách.

V máji sa konal tretí ročník medzinárodnej konferencie European School

in Material Science, na ktorom sa stretla pestrá zostava odborníkov a študentov. Ústredným motívom prednášok boli komplexné kovové zliatiny. Študenti prezentovali svoju výskumnú činnosť formou posterov. Účastníci konferencie mali program spretrený o výlet na jedno z najvyhľadávanejších turistických miest – Bledské jazero a jeho okolie. Uprostred jazera – na jedinom pravom ostrove Slovinska – sa nachádza kostol Nanebo-

vzatia Panny Márie. Nádhernú panorámu nám dopĺňal stredoveký hrad, vypínajúci sa nad jazerom.

Počas môjho pobytu navštívili Katedru technológie materiálov aj niektorí zahraniční odborníci, ako napr. George F. Vander Voort – riaditeľ spoločnosti Buehler LTD. (Illinois, USA). Jeho prednáška o farebnej metalografii poslucháčov upútala natoľko, že odpovedal na otázky aj cez prestávky medzi jednotlivými blokmi.

Ďalšia osobnosť z oblasti techniky prof. Dieter Schuöcker z viedenskej Technickej Univerzity si získal poslucháčov svojou energickou prezentáciou výskumu z oblasti priemyselných laserových technológií.

Študijný pobyt som zavŕšila absolvovaním štyroch skúšok v anglickom jazyku. Na záver chcem poďakovať za možnosť spoznať nové prostredie, nadviazať kamarátske, ale i profesionálne kontakty. V neposlednom rade za možnosť spoznať kultúru krásnej krajiny so svojou neopakovateľnou atmosférou.

Mária Štefániková
študentka MTF STU

FA Beh sveta – beh farieb Lightshow Bardejov

Na sklonku leta sa v meste Bardejov konal 16. ročník odborného seminára k problematike mestských pamiatkových centier Bardkontakt s hlavnou témou prvého dňa *večerný obraz mesta a osvetľovanie pamiatok*. Sprievodnou akciou bola tento rok svetelná šou Experimentálne osvetlenie časti hradieb mesta Bardejov. O jej realizáciu sa postarala firma proJGS s. r. o., ktorá požiadala Fakultu architektúry STU o vytvorenie ideového konceptu. Práca mala mať charakter spolupráce študentov architektúry a svetelných technikov. A tak sme sa cez Ing. arch. Beatu Polomovú, PhD. k slovu dostali zase my...

Návrhu predchádzalo oboznámenie sa s poskytnutou svetelnou technikou, jej parametrami, vlastnosťami a použitím. To bolo stretávacím bodom komunikácie

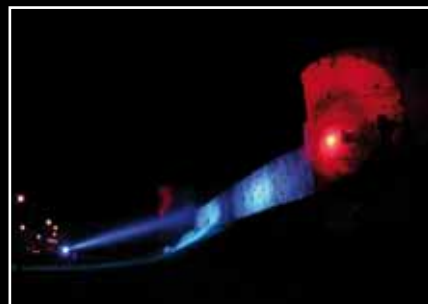
dvoch rozdielnych profesií. Torzo hradieb nebolo chápané ako pamiatkový objekt, ale ako nositeľ svetelnej stopy a farby podľa zámeru autora. Vypracovala sa idea návrhu, ktorá bola konfrontovaná s technickými možnosťami. Vznikol koncept pod názvom *Beh sveta – beh farieb*, ktorý nám na chvíľu sprítomnil boj o hradby. Farebné svetelné zmeny vyjadrujú dramatické situácie. Víťazí raz jeden, raz druhý... Mohutné steny, veže, most... Severovýchodný barbakán však zostáva stredom obranného systému. Svetlom dostane farbu. Nebude prekážkou, ale pozývajúcim srdcom.

Experimentálna svetelná šou bola odprezentovaná samostatnou prednáškou v rámci seminára. Pozvaná bola nielen odborná verejnosť, ale aj obyvatelia mes-

ta a jeho návštevníci. Akcia sa nezaobišla bez menších technických problémov, ktoré neovplyvnili jej jedinečnosť a zážitok z nej.

Vďaka tejto akcii sme mali možnosť vyskúšať si vytváranie obrazov scény cez reálne svetelné stopy a farbu svetla. Spoznali sme účinky umelého svetla na historickej štruktúre, ktorá sa nezaobíde bez idey prezentujúcej jej esenciu. Zároveň sme mali možnosť odskúšať si spoluprácu architekta s výrobnou a dodávateľskou firmou.

Vladimír Schmidt
a kolektív študentov FA STU

K článku: Beh sveta – beh farieb; Lightshow Bardejov
foto: Beata Polomová